

обговорення ключових питань науки буде невід'ємною частиною нашої роботи. Необхідно забезпечити, щоб уряд, учені та суспільство діяли разом в утвердженні цент-

ральної ролі науки в розбудові того світу, в якому ми хочемо жити».

Хотілося б почути такі слова від нашого Уряду.

В.М. ВАРЮХІН,

**доктор фізико-математичних наук,
директор Донецького фізико-технічного
інституту ім. О.О. Галкіна НАН України**

У своїй доповіді президент нашої Академії Б.Є. Патон підкреслив необхідність ефективнішого використання прикладних розробок, виконаних співробітниками НАН України. Сьогодні їх практична реалізація здійснюється передусім за рахунок інноваційних проектів. При цьому виникає ряд проблем як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях. На деякі з них я хотів би звернути увагу.

Так, у Бюджетному кодексі України у переліку витрат для обласних бюджетів відсутня стаття асигнувань на наукові дослідження, результати яких могли б стати основою інноваційної діяльності у масштабах регіону. З цієї причини навіть при зацікавленості обласного керівництва у фінансовій підтримці відповідної наукової розробки остання виявляється неможливою. Подібна ситуація, зокрема, виникла в нашому інституті у зв'язку зі створенням термомонографа, призначеного для ранньої діагностики патологій молочної залози. Губернатор був готовий виділити бюджетні кошти для підготовки приладу до виробництва, однак через юридичні формальності таку підтримку нам не надали.

Закон України «Про інноваційну діяльність» не повною мірою відображає правові засади функціонування державних фінансово-кредитних установ і недержавних інноваційних фондів, не передбачає державної гарантії дотримання прав приватних інвес-

торів за їх участі в інноваційній діяльності. Не працює механізм захисту прав на інтелектуальну власність. Усе це гальмує впровадження наукових розробок у народне господарство.

Сьогодні більшість успішних підприємств — акціонерні товариства чи приватні компанії. Власник не прагне вкладати свій прибуток в інноваційні розробки, оскільки ступінь ризику при цьому досить великий. Тому часто купуються вже обкачані, не один рік діючі технології, найчастіше за кордоном. За такого підходу держава задовольнятиметься продукцією вчорашнього дня й одночасно підтримуватиме іноземний бізнес.

Щоб змінити ситуацію, необхідно створити відповідну систему пільг для підприємств, які впроваджують інноваційний продукт. Вона передбачена в Законі «Про інноваційну діяльність», який, на жаль, не виконується.

Існують й інші причини, можливо, меншого масштабу, але вони також ускладнюють просування наукових розробок на ринку інновацій. Наприклад, статус академічного інституту як неприбуткової організації не дозволяє укладати угоди зі споживачами з формулюванням «Постачання...». Разом із тим формулювання «Розробка...» чи «Дослідження...» не влаштовують багатьох замовників. Робота замовника з виконавцем в особі певно-

го інституту НАН України, що діє через Держказначейство, є малоефективною, а у багатьох випадках і неможливою з огляду на цілий ряд обмежень й уповільнене надходження коштів.

В.М. БОЙКО,
кандидат фізико-математичних наук,
старший науковий співробітник
Інституту математики НАН України

По-перше, дозвольте подякувати за надану можливість виступити. Хоча і я, і всі присутні у цьому залі, розуміють, що мій виступ тут — певна данина моді.

У своєму виступі я хочу спинитися на загальноочевидних речах, без реалізації яких говорити про будь-яке підвищення ефективності НАНУ, напевне, і не варто. Зауважу, що більшість з проблем, про які скажу нижче, потребує термінового розв'язання і водночас не вимагає значного додаткового фінансування, а здебільшого для цього цілком достатньо існуючих коштів установ НАН України.

Можливо, моє бачення деяких речей досить суб'єктивне, але воно, як мені здається, відображає думки багатьох.

Нерідко доводиться чути про значні здобутки української науки, про відомі вітчизняні школи і тому подібне. Але невже вони настільки відомі? Гадаю, маркетингова спрямованість на висвітлення наукових результатів україни незадовільна.

Ми живемо в епоху Інтернету, коли дедалі більшу частину інформації одержуємо через електронні засоби. Водночас тільки одиниці з науковців мають реально діючі (!) персональні інтернет-сторінки. А якщо говорити про сайти наукових установ, то ситуація ще драматичніша — в кращому випадку ці сайти створені для зовнішнього

Усунення перелічених завад не тільки істотно поліпшить інноваційний клімат у країні, підвищить ефективність використання наукових розробок, а й сприятиме розвитку науки в Україні.

близьку, інформація на яких оновлюється лише від випадку до випадку (а то й взагалі роками ніхто її не поновлює). На цих сайтах можна знайти новини про життя установи дво-, трирічної давнини, які через запізнення у часі виглядають навіть комічно.

З метою популяризації результатів наукової діяльності установ НАН України і підвищення їх міжнародного іміджу необхідно створити або реорганізувати (та регулярно поновлювати) інтернет-сайти установ Академії з повною інформацією про наукову діяльність та одержані гранти, про всі структурні підрозділи (з річними звітами і публікаціями) та по кожному науковому співробітнику (з резюме і повним переліком праць). Це реально виконати протягом найближчих двох-трьох місяців. В ідеалі це має бути загальноакадемічне «дерево» інтернет-сайтів: науковий працівник — підрозділ — інститут — академія + періодичні наукові видання, освітні проекти і каталоги наукових бібліотек установ.

Сьогодні без перебільшення можна сказати, що від того, як ми зможемо себе подати в міжнародній Інтернет-павутині, залежатиме, як сприйматимуть українську науку у світі.

Наведу один приклад. Інтернет-сторінка серії конференцій, які проводить наш відділ кожних два роки в Києві, у пошуковій системі GOOGLE за запитом **mathematical**